

Forshaga kommun

kommun@forshaga.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Forshaga lärcenter LM
i Forshaga kommun

Tillsyn i Forshaga lärcenter LM

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Forshaga kommun under våren 2015. Forshaga lärcenter LM besöktes av Skolinspektionen mellan den 5- 7 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Av skolans egen sammanställning våren 2014 framgår att 96 procent av eleverna i årskurs 3 uppnådde kunskapskraven i ämnena svenska och matematik och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de natur- och samhällsorienterande ämnena.

Av Skolverkets statistik för läsåret 2013/14 framgår att andelen elever i årskurs 3 som nådde kravnivån på de olika delproven i nationella ämnesprovet i matematik ligger mellan 87 och 94 procent. I ämnet svenska nådde mellan 87 och 100 procent kravnivån i de olika delproven. I nära nog samtliga delprov i de båda ämnena var skolans resultat högre än motsvarande resultat i riket som helhet. I ämnet svenska som andraspråk finns inga redovisade resultat i Skolverkets statistik då färre än tio elever deltagit i de nationella proven.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2013/14 har nästan alla elever i årskurs 6 nått minst betyget E i samtliga ämnen. Enligt statistiken varierade den genomsnittliga betygspoängen i de olika ämnena mellan 12,4 (kemi) och 15,4 (musik). I de flesta ämnen var skolans genomsnittliga betygspoäng högre än motsvarande för riket som helhet. På grund av att det var färre än tio flickor i klassen finns inga redovisade resultat för flickors genomsnittliga betygspoäng varför inga jämförelser kan göras mellan flickors och pojkars betyg.

Skolverkets statistik över de nationella ämnesprov i årskurs 6 som genomförts läsåret 2013/14 (biologi, engelska, geografi, svenska och matematik) visar att eleverna vid Forshaga lärcenter LM hade högre genomsnittliga provbetygspoäng i alla ämnen jämfört med riket som helhet. I ämnet svenska som andraspråk finns inga redovisade resultat i Skolverkets statistik då färre än tio elever deltagit i de nationella proven.

Av Skolverkets statistik framgår att fler elever hade fått samma terminsbetyg som provbetyg i nationella prov i engelska och svenska jämfört med genomsnittet för riket. I engelska var det 88 procent av eleverna som fick

samma betyg jämfört med 74 procent för riket och i svenska var det 81 procent jämfört med 73 procent. I matematik var det 12 procent av eleverna som fick lägre terminsbetyg jämfört med provbetyg i nationella provet. Detta är en högre avvikelse jämfört med rikets genomsnitt på 9 procent.

Trygghet och studiero

Av Skolinspektionens enkätresultat för elever i årskurs 5 i Forshaga lärcenter LM hösten 2014 framkommer bland annat att skolan har ett lägre medelvärde angående studiero jämfört med medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten (19 av 20 elever har besvarat enkäten). Ett högt medelvärde indikerar en positiv uppfattning, där 10 står för "stämmer helt och hållet" och 0 står för "stämmer inte alls". Angående påståendena "i min skola följer eleverna de ordningsregler som finns" och "jag har studiero på lektionerna" ligger medelvärdet i årskurs 5 i Forshaga lärcenter LM på 4,1 jämfört med 6,3 (medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten). Angående påståendet "på lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" ligger medelvärdet på 3,1 jämfört med 4,5.

Även enkätresultatet för vårdnadshavare till elever i Forshaga lärcenter LM visar ett lägre medelvärde angående studiero jämfört med medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten (5,4 jämfört med 6,4). Likaså gällande trygghet och att förhindra kränkande behandling ligger medelvärdet för vårdnadshavarnas svar lägre jämfört med medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten (6,7 jämfört med 8,2 samt 6,7 jämfört med 8,0). 19 vårdnadshavare har svarat på enkäten.

När det gäller enkätresultaten för personal (10 av 10 har svarat) framkommer även här ett lägre resultat kring studiero, trygghet och att förhindra kränkande behandling jämfört med medelvärdet för samtliga skolor som deltagit i enkäten.

Skolan utvärderar värdegrundsarbetet inom ramen för arbetet med "Forshaga lärcenters plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2014/15". Av den framgår att trygghet, trivsel och studiero är prioriterade målområden för läsåret 2014/15. I planen finns identifierade områden på skolan som upplevs som otrygga av eleverna, som exempel kan nämnas korridoren vid förflyttningar mellan klassrum utanför "hemvisten" F-6. Skolans analys av föregående års arbete visar att trivsel och trygghet är hög i förskoleklass och årskurserna 1-6, men flertalet yngre elever upplever rädsla för elever i årskurs 9. Att många elever upplever att det finns mobbning och nätmobbning är något som lyfts fram. Analysen visar vidare att studieron har ökat, men skolan konstaterar att det är en bild som inte delas av vårdnadshavare.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-10-15
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-10-15

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns elever vid Forshaga lärcenter LM som inte är trygga i skolan och det i många klasser är det bristande studiero. Skolan har kartlagt orsakerna till bristande trygghet och studiero och arbetar målinriktat med en rad åtgärder för att förbättra situationen. Trots detta pågår det ändå konflikter och bråk i stort sett dagligen. Skolinspektionen bedömer att rektor måste utvärdera om rätt åtgärder sätts in och rektorn måste se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Elever som inte är trygga i skolan och som inte har studiero får inte de förutsättningar som krävs för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Rektorerna vid de två skolenheterna¹ vid Forshaga lärcenter arbetar idag gemensamt med det systematiska kvalitetsarbetet. Det innebär att det saknas

¹ I Forshaga lärcenters skolområde ingår två skolenheter: Forshaga lärcenter LM och Forshaga lärcenter H. Se mer i Bilaga 2.

Beslut

2015-06-15

5 (17)

Dnr 43 - 2014:7773

ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå där kunskapsresultaten för årskurserna 1-6 synliggörs. Rektorn vid Forshaga lärcenter LM måste ta ett större ansvar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet måste utvecklas så att rektorn och personalen får en tydlig och heltäckande bild av verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Rektorn måste också ta ett större ansvar så att skolans kvalitetsarbete dokumenteras. Detta är nödvändigt för att kunna formulera åtgärder så att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Forshaga kommun att senast den 10 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Forshaga kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Elever uppger i intervjuer att det är vanligt att det är "stökigt" på lektionerna. Som exempel nämner eleverna att det är pratigt, att elever springer runt, att elever ibland svär mot läraren samt att det händer att läraren i sin tur skriker åt elever. Några uppger att oron i klasserna gör att det finns elever som är ledsna i

stort sett varje dag. Enligt eleverna är det ganska många elever som inte vill gå till skolan, antingen på grund av att studiero saknas eller på grund av att de är rädda för att hamna i bråk. Elever uppger vidare att det finns andra elever på skolan som de är rädda för. Som exempel nämns att det sker stenkastning och att det ofta uppstår bråk utomhus mellan elever på raster. Enligt eleverna får lärarna i stort sett varje rast lösa konflikter mellan elever. Flera elever upplever dock att lärarna inte gör tillräckligt och att lärarna ofta kommer för sent, efter det att bråket har upphört. Elever uppger också att lärarna säger att eleverna ligger efter kunskapsmässigt på grund av alla bråk. Eleverna ger en samstämmig bild av att situationen på skolan ändå har förbättrats denna termin jämfört med hur det var i höstas.

Av intervjuer med lärare bekräftas ovanstående bild. Lärarna uppger att det har varit "stormigt" i många klasser, att det fortfarande är hög ljudnivå i flera klasser samt att det är mycket konflikter mellan elever vilket tar tid för lärarna att lösa. De uppger också att det har hänt att elever råkat ut för allvarliga händelser med fysiska skador som följd och att det är kring detta som lärarna hyst störst oro. Enligt lärarna är det ett hårt klimat mellan elever och det finns mycket att arbeta med vad gäller elevernas språkbruk. Lärarna säger att de inte är oroliga för att eleverna inte ska nå kunskapsmålen, trots att konfliktlösning upptar mycket av lärarnas tid. Även lärarna uppger att situationen på skolan har förbättrats sedan i höstas. Som exempel på åtgärder som har vidtagits uppger lärarna att det har införts gemensamma morgonmöten för personalen varje dag där värdegrundsdiskussioner tas upp, att personalen har fått handledning från elevhälsan, att det har satts in extra resurspersonal i vissa klasser, att det är fler vuxna ute på rasterna samt att det har införts fadderverksamhet för eleverna.

Även i intervjun med representanter för elevhälsan bekräftas ovanstående. Av intervjun framgår att alla medarbetare i elevhälsan, utifrån sina olika kompetenser, gör insatser kring trygghet och studiero. Enligt elevhälsan prioriteras dessa frågor vid deras återkommande möten. Elevhälsan uppger också att de arbetar aktivt med handledning åt lärare, resurspersonal och vårdnadshavare samt handledning som riktas mer mot grupp- och organisationsnivå. Elevhälsan uppger vidare att det har satts in fler vuxna på de ställen i skolan där elever har känt sig otrygga. Enligt elevhälsan har situationen förbättrats, men alla insatser har ännu inte gett önskat resultat.

Skolinspektionen har även träffat vårdnadshavare till elever i en av klasserna på Forshaga lärcenter LM. De uppger också att tryggheten och studieron har blivit bättre sedan i höstas, men att det fortfarande kvarstår en hel del problem. Enligt flera vårdnadshavare är det "stökigt" i klassen. Det är många hårda ord och konflikter och miljön upplevs som stressande för barnen. Vårdnadshavarna

uppgger att detta har lett till att flera barn i princip varje dag har ont i huvudet eller magen. Flera vårdnadshavare är också oroliga över att situationen i klassen går ut över barnens kunskapsutveckling. Enligt vårdnadshavarna har det varit problem med trygghet och studiero i klassen under flera år och vårdnadshavarna tycker inte att ansvariga i kommunen lyssnar på dem.

Rektor instämmer också i vad ovanstående grupper har uppgett. Rektor uppgger att några orsaker till att situationen på skolan rörande trygghet och studiero ser ut som den gör är att det varit hög personalomsättning, att det förekommit konflikter personal emellan, att personal inte varit tillräckligt tydliga ledare och att det även hänt att personal har kränkt elever. Bara under detta läsår har nio nya lärare anställts vilket, enligt rektor, bland annat ledde till problem i höstas när rutiner inte följdes. Rektor uppgger vidare att det behöver arbetas mer med att se till att rutiner verkligen efterföljs av personalen och att "likabehandlingsplanen" inte är tillräckligt implementerad i verksamheten. "Effekterna av att inte tillräckligt många följer planen kan vara det vi har hamnat i nu", säger rektor. När det gäller elevers kunskapsutveckling i ovanstående klass uppgger rektor att han är imponerad över att eleverna klarar sig så bra som de gör, samtidigt som han frågar sig hur långt de hade kunnat utvecklas om det hade varit lugnt i klassen. Av intervju med rektor framgår också att ett problem på Forshaga lärcenter LM rör skolans organisation med "enparallelliga" klasser som inte alltid är bra för eleverna. Exempelvis är könsfördelning just nu väldigt ojämn i klasserna. Rektor uppgger att han kan införa åldersintegrerade klasser, men att han inte får stöd från huvudmannen i dessa tankar och att en sådan organisation även kanske skulle göra det svårt för rektor att hålla budget.

Av intervju med förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen framgår att det även varit personalomsättning på rektorer och att nuvarande rektor är tredje rektorn på ganska kort tid. Enligt förvaltningschefen är rektorn speciellt rekryterad för att arbeta med situationen kring trygghet och studiero på skolan och förvaltningschefen uppgger att rektorn får kontinuerligt stöd från huvudmannen i detta arbete. Både förvaltningschef och rektor beskriver en rad åtgärder som har införts, där vissa åtgärder har varit specifikt inriktade på ovanstående klass och andra har rört skolan på en mer övergripande nivå. Utöver de exempel som redan nämnts av lärare och elevhälsa uppgger rektor att han har fokuserat på ledarskapsfrågor och att få fungerande arbetslag. Andra exempel som rektor nämner är att mentorskap införts och att det har skett, och kommer att ske, ytterligare omorganisation av hur lärarna arbetar där tanken är att mer utgå från ett ämneslärarsystem. Förvaltningschefen uppgger vidare att skolan även arbetar med att ta fram nya ordningsregler för skolan enligt en

modell som finns för Fryshusets grundskola. Även förvaltningschef och rektor uppger att det har skett förbättringar sedan i höstas.

Av de skolenkäter som genomförts av Skolinspektionen hösten 2014, som elever, personal och vårdnadshavare besvarat, framgår också ett lägre resultat för Forshaga lärcenter LM rörande trygghet och studiero. Skolan utvärderar värdegrundsarbetet inom ramen för arbetet med "Forshaga lärcenters plan mot diskriminering och kränkande behandling". Av den framgår att trygghet, trivsel och studiero är prioriterade målområden för läsåret 2014/15 (se mer under avsnittet Måluppfyllelse och resultat).

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever som inte är trygga på skolan. Likaså visar utredningen att det är bristande studiero i många klasser. Samtliga som intervjuats bekräftar denna bild, men uppger samtidigt att det har blivit bättre rörande trygghet och studiero denna termin, jämfört med hur det var i höstas. Även om situationen förbättrats är det fortfarande många elever som upplever en otrygg miljö och brist på studiero. Det pågår konflikter och bråk i stort sett dagligen. Trots att skolan har kartlagt orsakerna till bristande trygghet och studiero och arbetar målinriktat med en rad åtgärder för att förbättra situationen framgår det av utredningen att ansvariga på skolan inte gör tillräckligt. Bland annat kan det behöva utvärderas om rätt åtgärder sätts in. Rektor uppger själv att det har varit svårt att få olika rutiner att implementeras i verksamheten. Det åligger rektorn att se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Forshaga kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Forshaga kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vita åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar

mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Forshaga kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.

Det som framkommer vid uppföljningen ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektorn ska också planera för och se till att åtgärderna genomförs.

Rektorn ska se till att uppföljning, beslut om åtgärder och planering för att genomföra dessa dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska

kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolenhetens resultat och ansvarar för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I den dokumentation som Forshaga lärcenter LM lämnat in inför Skolinspektionens tillsyn framgår att rektorerna på Forshaga lärcenter arbetar gemensamt med det systematiska kvalitetsarbetet. I till exempel dokumenten "Riktlinjer för skolområde Forshaga lärcenter", "Bokslut -14 systematiskt kvalitetsarbete" samt "Utvärdering av arbetslagsplaner" framgår inte specifikt vad som rör skolenheten Forshaga lärcenter LM. I dokumentationen finns inte heller några kunskapsresultat, eller resultat rörande värdegrundsarbetet, sammanställda för förskoleklass och årskurserna 1-6. I "Riktlinjer för skolområde Forshaga lärcenter" fastställs övergripande riktlinjer för de två skolenheterna. Här finns till exempel beskrivet ett årshjul för när olika aktiviteter ska genomföras och utvärderas. "Bokslut -14 systematiskt kvalitetsarbete" är en mall som kommer från huvudmannen och i den har rektorerna fått besvara frågor rörande det systematiska kvalitetsarbetet. Ibland preciseras i svaren att det rör F-6, men oftast går det inte av svaren att urskilja vad som rör Forshaga lärcenter LM och vad som rör Forshaga lärcenter H. Inte heller i dokumentet "Utvärdering av arbetslagsplaner" framgår uppgifter som rör Forshaga lärcenter LM specifikt. Skolinspektionen har också tagit del av en sammanställning av det genomsnittliga meritvärdet för eleverna i årskurs 6 som skolenheten har lämnat in. Det framgår inte av dokumentet om det exempelvis finns skillnader i betyg mellan ämnen eller mellan flickor och pojkar. Det saknas också analys av kunskapsresultaten.

Även "Forshaga lärcenters plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2014/15" är gemensam för de båda skolenheterna. Av kartläggningen och utvärderingen av de olika områdena "trygghet/trivsel", "studiero" och "likvärdighet mellan könen" framgår dock vilka resultat, analyser och åtgärder som gäller för elever i förskoleklass och årskurserna 1-6.

Av intervjuer med lärare framgår att de olika arbetslagen (för båda skolenheterna) utvärderar sina arbetslagsplaner i juni och att dessa sedan sammanställs och presenteras för lärarna i samband med höstterminens start. Därefter tas nya mål fram som, enligt lärarna, är gemensamma för de båda skolenheterna. Utvecklingsområden som identifierats kommer från de elevenkäter som genomförs i samband med utvärderingen av "likabehandlingsplanen". Kunskapsresultat finns inte beskrivna i arbetslagsplanerna. Lärarna uppger att de löpande under året rapporterar in till exempel betygssammanställningar och resultat på nationella prov till rektor,

men "det lämnar vi bara ifrån oss, responsen vi får kommer sedan som en presentation för hela skolan och analys saknas, det är en stor lucka som det skulle ha varit positivt att ha med", säger lärarna. Enligt lärarna har de inte gemensamt diskuterat eventuella skillnader i olika ämnen och de är osäkra på vad som följs upp på gruppnivå för till exempel årskurserna 1-3. Lärarna uppger vidare att skolenheterna har satsat på kompetensutveckling för personalen genom matematiklyftet, men att denna satsning inte byggt på en analys av det faktiska behovet utan tillkommit "uppifrån", som en övergripande kompetensutveckling på kommunnivå.

Rektor bekräftar i intervju att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete som enbart rör skolenheten Forshaga lärcenter LM. Rektor uppger att de tre rektorerna arbetar tillsammans med att följa upp resultat och han tycker att det är bra att ha ett helhetsperspektiv som utgår från F-9. Enligt rektor följs kunskapsutvecklingen upp kontinuerligt under läsåret och en sammanställning skickas i juni till huvudmannen. Rektor uppger att lärarna har i uppdrag att analysera kunskapsresultaten under utvärderingsdagarna i juni. Enligt lärarna fokuserar dock junidagarna på att utvärdera arbetslagsplanerna. I arbetslagsplanerna finns inga kunskapsresultat sammanställda.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå för Forshaga lärcenter LM. Den dokumentation som finns rörande det systematiska kvalitetsarbetet utgår från båda skolenheterna på Forshaga lärcenter. Bortsett från "likabehandlingsplanen", går det inte att ur denna dokumentation urskilja vilka resultat som faktiskt rör förskoleklass och årskurserna 1-6. Rektorn på Forshaga lärcenter LM följer inte tillsammans med lärare och övrig personal upp och dokumenterar den egna skolenhetens resultat, bland annat kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 3 och 6 där det finns kunskapskrav. Inte heller för förskoleklass finns rutiner för hur undervisningen följs upp utifrån läroplanens övergripande mål för kunskaper. Detta medför att rektorn inte heller, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar de beslutade åtgärderna. Inte heller planerar eller genomför rektorn utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommer vid en analys.

Motivering till föreläggande som ingripande

Forshaga kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Forshaga kommun föreläggs att fullgöra sina skyldigheter och vita åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

Beslut

2015-06-15
15 (17)

Dnr 43 - 2014:7773

På Skolinspektionens vägnar

Marie Sjöberg
Beslutsfattare

Ulrika Foss Rudbeck
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Forshaga lärcenter LM

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Forshaga lärcenter LM

Forshaga lärcenter utgör ett av Forshaga kommuns fyra skolområden. I Forshaga lärcenters skolområde ingår två skolenheter, en skolenhet för förskoleklass och årskurserna 1-6 och en skolenhet för årskurserna 7-9. Varje skolenhet leds av en rektor. Detta beslut rör Forshaga lärcenter LM (förskoleklass och årskurserna 1-6).

Läsåret 2014/15 har skolan 19 elever i förskoleklass och 114 elever i årskurserna 1-6. Inom skolan finns åldershomogena klasser, en i varje årskurs med 13-25 elever per klass. Skolan är organiserad i ett lärararbetslag där personal från fritidshem, förskoleklass och årskurserna 1-6 ingår.

Skolan inryms i Forshaga lärcenter, som är en ljus och rymlig relativt ny byggnad, belägen centralt i Forshaga kommun. Lärcentret är en mötesplats för flera olika verksamheter. Här samsas grundskolan med andra utbildningsverksamheter som vuxenutbildning, kulturskolan och olika studieförbund. Här finns bland annat bibliotek, vägledningscentrum, flyktingenheten, föreningsverksamhet, skolrestaurang och café.